

CASTANYES I VI NOVELL

Hem estrenat tardor. Diferents tonalitats de groc van prenent estada en el nostre paisatge. La temperatura es torna manyagoia i le boires esborren el contorn de les muntanyes. És temps de plenitud, de serenor. Temps de collites. A les matinades és ben rebuda una flassada al llit. Es va quedant enrera la xardor de l'estiu. Sembla que tot convidi a reflexionar, a buscar companyia, a estimar...

Les Fires ja estan a la cantonada; hem passat Sant Miquel i la diada de la Mercè i els crisantems prometen estar florits per la Diada dels Difunts.

És temps de nostàlgia; jo almenys, la sento molt.

Comprenc molt bé que, per les persones que estan acostumades a tenir tot l'any taronges a taula o pebrots vermells o pèsols o pomes, i que a l'hivern tenen un bon abrigall i una bona calefacció i a l'estiu vestits vaporosos, això importa poc. Estiu, hivern o primavera? ...i què!

Passa que, quan la rosada de Sant Joan matava el blat i posàvem més atenció a aquestes coses. Estàvem més exposats al canvis de temperatura, més influenciats per les celebracions i la taula també era un exponent de l'estació que vivíem.

Això feia que les primeres faves, la primera tomata, el primer bitxo, les primeres montgetes tendres fossin esperades amb gran desig, perquè suposaven l'acabament del broquil, de les mongetes seques i de les patates amb pell de l'hivern.

La tardor suposava que ja estaven recollides les patates, el blat, les cebes, les mongetes. Si la collita havia estat bona donava confiança de cara a l'hivern. Les últimes eren la del vi i el moresc.

Feiem un vinot petit, de poca graduació, però d'un gustet i un "picadillo" deliciós que amb les castanyes i lligava de meravella. Endemés tenia l'avantatge que podies acostar-t'hi amb l'ensat sense por de que et quedés el nas vermell.

El moresc el natejàvem al terrat, de dies quan s'aixecava aquell xim-xim de llent persistent o a les vesprades. Era una feina entretinguda que convidava a xerrar, a explicar coses, a recordar i sobretot a contar rondalles.

L'avi, el cisteller, no era gaire amic de contar rondalles. Solia romandre ensimismat amb els seus pensaments. Només alguna vegada em preguntava: Et recordes d'aquella gent que vivien a tal casa?. No, no me'n recordo. Quant anys tens?. Deu. És clar, no te'n pots pas recordar, ets massa petit. Però què voleu dir? No res, per res...i tornava a ensimismar-se amb els seus pensaments. Altres vegades m'explicava d'un home que a la nit vinguent d'Estanyol cap a Bescanó va trobar els llops i per escapar-se d'ells va haver d'enfilarse a un suro i romandre-hi tota la nit, fins a la matinada que va poder fugir. Altres vegades d'un que va trobar els lladres i el varen amenaçar de mort si xerrava. A mi em volava la imaginació.

Solia també cantar alguna cançó del seu temps: La Pubilla, El Pi Novell, El Pardal... la son em vencia, només em mantenia despert aquella oloreta de castanyes torrades que s'escapava de la xemeneia i pels badius entrava al terrat. Era tot una promesa aquella olor tan representativa de l'estació en que estàvem, com ho era la flaire de les pomes del ciri o de cor de clavell.

No pot ser que siguin tonteries, coses que no interessin a ningú, però a mi em plau recordar-les. I és que encara sembla que senti en aquest dies emboirats i quietos aquella olor de pomes, de castanyes, de vi novell, de crisantems al fossar, el soroll de les panotxes i de la pluja damunt la teulada i el raig de les canals i sobre tot l'adustesa i el posat ensimismat de l'avi, que llavors no comprenia. Estava desgranant el rosari dels seus records...

Si, aquest dies de tardor semblen fets expressament per recordar, per meditar, per estimar...

La Srta. Tula, que era l'encarregada en aquell temps d'ajudar a venir al món a la mainada i que d'això hi entenia molt, quan a l'estiu passava pel safareig les dones solien dir-li: Sra. Tula, la veiem molt sovint per aquí a Bescanó. Ella rient, els hi contestava: Ja és sabut, quan la tardor és plujosa, a l'estiu la mainada a pagés. La riulla es feia general...

La Sra. Tula feia coincidir el creixement demogràfic de Bescanó amb les plujes tardorals, però no faltaven males llengües que deien que bona part de la culpa era de les castanyes i del vi novell...

JOSEP PALOU

JOSEP VILAPLANA

VENDA I REPARACIÓ D'ELECTRODOMÈSTICS

CARRER MAJOR 58-60
TELÈF. 44 00 82
BESCANÓ